

Plenum

Torsdag 13.9.2018 kl. 15.59—18.11

2.5. Muntlig fråga om att säkerställa kunskaperna och färdigheterna hos dem som gått ut grundskolan (Thomas Blomqvist sv)

Muntligt spörsmål MFT 129/2018 rd

Muntlig frågestund

Talman Paula Risikko: Till nästa tar vi svenska riksdagsgruppen, ledamot Blomqvist.

Debatt

16.43 **Thomas Blomqvist r:** Värderade fru talman, arvoisa puhemies! Det har varit svårt, för att inte säga omöjligt att under den här regeringsperioden skryta med utbildningspolitiken i vårt land. Regeringens nedskärningar har tyvärr lämnat sina spår, och inte heller nästa års budget ger stora förhoppningar om att läget skulle förbättras.

RKP:n mielestä kaikkien yhdeksännen luokan päättävien tulee osata lukea, kirjoittaa ja laskea hyvin. Tällä hetkellä noin 10 prosentilta yhdeksännen luokan päättävistä puuttuu kuitenkin riittävät taidot jatkaa opiskelua. Kunnilla on oltava riittävä rahoitus, jotta ne voivat tarvittaessa järjestää oppilaalle lisävuoden peruskoulutuksessa. Lisävuosi voisi olla oppilaalle oikea tapa hankkia tarvittavat tiedot ja taidot ja myös vahvistaa hänen motivaationsa opiskelun jatkamiseen.

Kysynkin siksi ministeri Grahn-Laasoselta: Vad tänker regeringen göra för att alla som går ut nionde klassen ska kunna läsa, skriva och räkna bra?

Eli voisiko aito mahdollisuus oppilaalle olla, että hän ottaa lisävuoden peruskoulutuksessa? Tämä on kysymys.

16.44 **Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Näin onkin, eli se on yksi hyvä vaihtoehto muiden joukossa.

On todella tilanne se, että meillä peruskoulun päättäneistä jopa 11 prosenttia läpäisee peruskoulun saavuttamatta sellaista monipuolista lukutaitoa, jolla pärjäisi toisen asteen opinnoissa ja myöhemmin elämässä. Suomalaiset lapset ovat Pisa-tutkimuksen mukaan ihan maailman parhaimmistoa lukemisessa, mutta meillä on huolestuttavia merkkejä lukuinnostuksen hiipumisesta, mikä väistämättä vaikuttaa myöskin lukutaidon tasoon ja oppimistuloksiin.

Huomenna perjantaina julkistetaan kansallisen lukutaitofoorumin suuntaviivat eli koko Suomen suuntaviivat lukutaidon ja lukuinnon edistämiseen Suomessa, laaja työ kirjailija Juha Itkosen johdolla, ja mukana ovat niin kirjastot, vanhemmat, koulut kuin kaikki järjes-

Punkt i protokollet PR 83/2018 rd

töt, jotka ovat tämän teeman ympärillä viime vuosina töitä tehneet, elikkä tässä on merkittävä panostus. Siihen on myöskin taloudellisesti satsattu ja panostettu, että meillä on näytävät, näkyvät toimet, joilla pyritään siihen, että saisimme koko Suomen mukaan Lukuliikkeeseen, joka kannustaisi lapsia lukemaan. Me voimme vaikuttaa siihen, ihan jokainen itse, myös näyttämällä esimerkkiä ja lukemalla lapsille.

Puhemies Paula Risikko: Otetaan kolme lisäkysymystä, edustajat Blomqvist, Puumala ja Gustafsson.

16.45 Thomas Blomqvist r (vastauspuheenvuoro): Värderade fru talman! Vi i SFP vill att skolan ska trygga jämlika förutsättningar för alla barn. Så är det inte i dag, alla skolor står inte inför samma utmaningar.

Perheen sosioekonominen tausta on valitettavasti saanut entistä suuremman merkityksen koulumenestykselle. RKP haluaa pysäyttää tämän kehityksen. Kaikille lapsille on annettava samat edellytykset menestyä. Ryhmäkojojen tulee aina vastata ryhmän kokoonpanoa, jotta kaikkien lasten oikeus oppimiseen turvataan. Päiväkoteja ja kouluja tulisi myös vahvistaa positiivisen erityiskohtelun ja järkevän kaavoitus- ja asuntopolitiikan avulla. Kysyn ministeri Grahn-Laasoselta: miten hallitus aikoo turvata kaikkien lasten oikeudet yhdenvertaiseen kouluun?

Hur förhåller sig regeringen till att daghem och skolor stärks genom en positiv särbehandling då det behövs?

Puhemies Paula Risikko: Otetaan nämä kaksi lisäkysymystä tähän perään ja sen jälkeen vasta ministerin vastaus. Edustajat Puumala ja Gustafsson.

16.46 Tuomo Puumala kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aihepiiri on valtavan tärkeä. On mahdotonta ajatella, että siellä toisella asteella, ammatillisessa koulutuksessa tai lukiossa, päästäisiin hyvin eteenpäin, jos perusasioissa, luetun ymmärtämisessä ja jopa lukemisessa, on haastetta. Suomelle tämä on valtava haaste. Meillä on käy täällä joka viikko maailmalta ihmisiä katsomassa suomalaista koulutusihmettä, josta me olemme ylpeitä. Me olemme sen yhdessä tehneet. Näin täytyy olla myös tulevaisuudessa. Ei anneta perustan murentua.

Arvoisa ministeri, me olemme keskustassa miettineet sen ohella ja sen sijassa, mitä RKP:n edustajat tässä hyvin esittivät, että pitäisikö se perusta laittaa kuntoon, että esikoulu, peruskoulun ykkös- ja kakkosluokka muodostaisivat kokonaisuuden, jossa oltaisiin sellainen aika, että siellä saataisiin ne perustaidot hallintaan, tuettaisiin vanhempia mahdollisimman hyvin. Jos jollakin hyvin asiat tarttuvat, sieltä voitaisiin mennä vähän nopeammin eteenpäin, mutta tarvittaessa siellä voitaisiin olla pidempään. Puhumme pienten lasten koulusta. Mitä ajattelette tästä keskustan avauksesta? Laitetaan perusta kuntoon, pelastetaan suomalainen koulutus.

16.48 Jukka Gustafsson sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Toivon ymmärrystä siihen, että käytän kaksi lausetta.

Punkt i protokollet PR 83/2018 rd

Edustaja Sarkomaa tölväisi mielestämme kohtuuttomasti sosiaalidemokraatteja, jotka varhaiskasvatuslain yhteydessä halusivat sellaisia lainsäädäntömuutoksia, joista muun muassa Opettajien Ammattijärjestöltä saimme kiitosta ja tukea. Olisimme halunneet palauttaa subjektiivisen päivähoidon ja pienentää lasten ryhmäkokoa. Oli minusta jotenkin loukkaavaa syyllistää sosiaalidemokraatteja siitä, että me haluamme parasta Suomen lapsille, ja parasta me haluamme myöskin siinä mielessä, että tämä on tosiaan yhteinen kansallinen tehtävä: parantaa lasten luku-, kirjoitus-, laskenta- ja perustaitoja. Siihen on monta tietä. Se on koko koulun toimintakulttuurin asia, kaikkien opettajien yhteistyöasia kiinnittää huomiota kirjoitus- ja laskentataitoon. [Puhemies: Kysymys!] — Kysymys on: ettekö ole minun kanssani samaa mieltä? [Naurua]

Puhemies Paula Risikko: No niin, tässä oli kolme, mutta kaikki liittyivät toisiinsa, joten näihin pystyy minuutissa vastaamaan.

16.49 Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Uskon, että olemme kaikki samaa mieltä siitä, että peruskoulun keskeinen arvo on tasa-arvo. Suomalainen peruskoulu on loistanut sillä, että meillä on tasa-arvoinen järjestelmä, luodaan tasa-arvoisia mahdollisuuksia. On totta, että maailmassa, jossa lapset tulevat entistä moninaisemmista taustoista, on myös haasteita tasa-arvoisen peruskoulun toteuttamisessa. Se näkyy oppimistuloksissa, ja näihin vastaamiseksi on erittäin pontevasti ryhdytty toimimaan. Elikkä meillä on kaksinkertaistettu budjettiin koulutuksen tasa-arvorahat, luodaan ensimmäistä kertaa myös päiväkoteihin se toimintamalli. Varhaiskasvatus pitää nostaa esille kyllä tässäkin yhteydessä, koska ne varhaiset vuodet ovat ihan keskeiset. Tämän hallituksen aikana tällä viikolla julkistetun OECD-raportin mukaan osallistuminen varhaiskasvatukseen on kasvanut Suomessa. Se on erittäin hyvä uutinen. Samoin on luotu tämä uusi varhaiskasvatuslaki, jota vastaan, edustaja Gustafsson, te äänestitte, mitä vieläkin vähän ihmettelen, [Välihuutoja vasemmalta] enkä ihan vähänkään. Mutta joka tapauksessa pidän sitä todella merkittävänä ja tärkeänä edistysaskeleena myöskin suomalaisen peruskoulun tasa-arvon vahvistamiseksi, koska se perusta luodaan jo siellä varhaislapsuudessa.

Frågan slutbehandlad.